

Latvija vērtēs uzņēmumu faktisko īpašnieku publiskas pieejamības regulējumu

Publicēts: 25.11.2022.

[Jaunami](#)

[Nozares ziņas](#)

Tieslietu ministrija sadarbībā ar Uzņēmumu reģistru un Finanšu ministriju veiks Latvijas normatīvo aktu izvērtējumu uzņēmumu īpašnieku publiskas pieejamības jomā, ņemot vērā Eiropas Savienības tiesas 22.11.2022. sprieduma atziņas.

Latvijas normatīvie akti nosaka, ka dati par juridisko personu faktiskajiem īpašniekiem jeb patiesajiem labuma guvējiem (PLG) ir svarīgi ne tikai naudas atmazgāšanas novēršanas kontekstā. Tikpat svarīga datu pieejamība ir arī drošas un caurspīdīgas uzņēmējdarbības vides nodrošināšanai, ļaujot uzņēmējiem veikt darījumu partneru pārbaudi, kā arī sankciju piemērošanas nodrošināšanai, jo ikviens pats ir atbildīgs par partnera PLG informācijas pārbaudi, lai nepieļautu darījumu ar sankcionētu personu gan tieši, gan pastarpināti.

Eiropas Savienības tiesa 22.11.2022. ir pieņēmusi lēmumu lietā, kurā skatīts jautājums par patieso labuma guvēju (PLG) datu publisku pieejamību. Tiesa atzinusi, ka Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas (jeb AML) 5. direktīvas norma par PLG datu vispārpieejamu piekļuvi nav spēkā.

ES tiesas spriedums skar tikai informācijas vispārējo pieejamību. Tas neskar informācijas par PLG pieejamību tiesībsargājošajām iestādēm, kā arī likuma subjektiem, piemēram, bankām.

ES tiesas spriedums neskar juridisko personu pienākumu atklāt savus PLG.

Uzņēmumu reģistra prakse šobrīd nemainās – uzņēmumiem dati par savu PLG ir jāatklāj tāpat kā līdz šim; informācijas pieejamība par juridisko personu faktiskajiem īpašniekiem šobrīd tiek nodrošināta līdzšinējā apjomā, tas ir, [Uzņēmumu reģistra informācijas tīmekļvietnē](#), pakalpojumā "sistēma sistēmā" (API servisos), tiek nodota Uzņēmumu reģistra informācijas atkalizmantojamiem u.c.

Latvija savulaik, veidojot PLG publiskas pieejamības regulējumu, balstījās uz Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas (jeb AML) 4. direktīvu, kā arī uz citiem starptautiska un nacionāla līmeņa normatīvajiem aktiem, piemēram, starptautisko sankciju, komerciesību, informācijas atklātības un atkalizmantošanas, personas datu aizsardzības u.c. jomās, jo tobrīd vēl 5. direktīva nebija radīta. Līdz ar to šobrīd Latvija ir juridiski citā situācijā nekā Luksemburgas Uzņēmumu reģistrs un citi Eiropas Savienības reģistri, kuri savā normatīvajā regulējumā pilnībā balstījās tikai AML 5. direktīvas pamatojumā juridisko personu faktisko īpašnieku informācijas publiskai pieejamībai. Tāpēc, tiks veikts izvērtējums, lai noskaidrotu ES tiesas sprieduma ietekmi uz Latvijas normatīvo aktu regulējumu.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/latvija-vertes-uznemumu-faktisko-ipasnieku-publiskas-pieejamibas-regulejumu>